

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobkyně: **I S**, narozené
bytem
zastoupená advokátkou Mgr. Ivanou Dvorskou
sídlem 256 01 Benešov, Žižkova 2040

proti
žalovanému: **Město**, IČO
sídlem
zastoupený advokátem Mgr. Karlem Volfem
sídlem 150 00 Praha 5, Jindřicha Plachty 3163/28

vedlejší účastník: **Kooperativa pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 47116617**
sídlem 186 00 Praha 8, Pobřežní 665/21
zastoupená advokátkou Mgr. Ivanou Stlukovou
sídlem 110 00 Praha 1, Vodičkova 730/9

o náhradě škody a nemajetkové újmy,

o odvolání žalovaného a vedlejšího účastníka proti mezitímnímu rozsudku Okresního soudu v Benešově ze dne 17.zář 2019, č. j. 4 C 30/2019-161, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 2. července 2020, č.j. 4 C 30/2019-225

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Benešově (dále jen „soud prvního stupně“) rozhodl mezitímním rozsudkem ze dne 17.9.2019, č. j. 4 C 30/2019-161, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 2.7.2020, č.j. 4 C 30/2019-225 tak, že základ nároku žalobkyně na náhradu škody vůči žalovanému je opodstatněný, a to v plném rozsahu (výrok I) a že o výši nároku na náhradu škody a o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto v rozsudku konečném (výrok II). Rozhodl poté, co vzal za prokázané, že žalovaný nedostál své povinnosti zajistit bezpečný pohyb chodců po chodníku, na němž žalobkyně 19.12.2016 upadla a utrpěla úraz. Z odůvodnění rozsudku se podává, že soud I. stupně vzal z provedených důkazů za prokázané, že pozemek, na kterém došlo ke škodné události, je ve vlastnictví Města ██████, tedy žalovaného. Žalobkyně šla ráno dne 19.12.2016 ze svého bydliště v ulici ██████ č. ██████ až do ulice ██████, zhruba do úrovně prodejny ██████. Dne 19. 12. 2016 bylo zataženo beze srážek, srážky byly pozorovány předcházejícího dne ve formě mrznoucího deště, mrholení a sněžení. Teplota vzduchu se pohybovala mezi -1 °C a + 2 °C, vál slabý vítr východních směrů bez silnějších nárazů. Celková sněhová pokrývka na místech neovlivněných lidskou činností dosahovala do výšky 1 centimetru. Místy se mohlo vyskytovat náledí nebo zmrázky. Dohlednost mohla být ovlivněna kouřem nebo mlhou. Dále soud I. stupně při svém rozhodování vycházel zejména z výpovědi svědka R█████, správy technických služeb, fotografií pořízených na místě a výpovědi žalobkyně. Jak žalobkyně, tak i svědek R█████ i veškeré listinné důkazy vypovídají o tom, že v konkrétní den a danou hodinu byl stav na chodnících ve městě ██████ stabilizovaný a schůdný. Pokud byl nějaký mimořádný stav v důsledku povětrnostních vlivů, stalo se tak den předtím a kvůli tomu též došlo k masivnímu zásahu zimní údržby v ranních a dopoledních hodinách předcházejícího dne. Vyhodnotili-li odborníci - technici Technických služeb města ██████ stav chodníků jako nezávadný, není zde žádného důvodu předpokládat, že by jej jako závadný mohla vyhodnotit žalobkyně jakožto běžný chodec a neodborník. Pokud došla pěšky trasou od svého domova z ulice ██████ až do ██████ ulice bez větších problémů a až zde z nenadání uklouzla, nelze než dojít k závěru, že závalu ve schůdnosti v podobě části kluzkého chodníku nemohla jako chodkyně předvídat při pohybu přizpůsobeném povětrnostním situacím a jejich důsledkům. Žalobkyně při svém pohybu použila bezpečnou zimní obuv a při posouzení trasy cesty, kterou žalobkyně k cestě do zaměstnání zvolila, nedospěl soud I. stupně k závěru, že by měla být nějakým způsobem mimořádně nebezpečná, či nebezpečnější než cesty jiné, spíše naopak. Po cestě nejsou žádná nebezpečná převýšení, či jiné překážky, které by v zimním období zvyšovaly riziko upadnutí, či jiné kolize. Dá se říci, že žalobkyně k cestě do svého zaměstnání zvolila tu nejkratší a nejbezpečnější cestu s nejmenším převýšením, která připadala v úvahu. Na druhé straně nelze uzavřít, že by žalovaný udělal vše pro to, aby zajistil bezpečný pohyb chodců po komunikaci v jeho vlastnictví. Technici vyhodnotili stav komunikací jako bezzávadový, nevyžadující žádný zásah, ačkoliv, jak sami uvedli, na takový zásah měli dostatek časového prostoru.
2. Při právním posouzení věci soud I. stupně vycházel zejména ze zák. č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích v platném znění. Dospěl k závěru, že je na místě nejprve rozhodnout o základu věci, tedy o tom, zda žalovaný odpovídá za škodu vzniklou žalobkyni v důsledku jejího pádu na chodníku, neboť tuto skutečnost je třeba postavit na jisto předtím, než začne rozsáhlým způsobem zkoumat rozsah zdravotního poškození žalobkyně a výši vzniklých nákladů v souvislosti s jejich léčením a další okolnosti vyžadující zkoumání a stanovení výše odškodného pro žalobkyni. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalovaný za škodu způsobenou žalobkyni odpovídá, neboť žalobkyně uklouzla na chodníku (místní komunikaci) ve vlastnictví žalovaného a to v důsledku závady ve schůdnosti v podobě kluzkého povrchu chodníku, kterou nebylo možné očekávat při pohybu po tomto chodníku. Soud I. stupně za těchto okolností rozhodl mezitímním rozsudkem, neboť je zřejmé, že dokazování vedené ke zjišťování o rozsahu škody na zdraví a určování její výše, bude komplikované a časově náročné a pravděpodobně bude vyžadovat zadání a zpracování znaleckého posudku, což by v případě závěru, že žalovaný za škodu neodpovídá, bylo prováděno zbytečně.

Další zkoumání oprávněnosti jednotlivých nároků žalobkyně na náhradu újmy, at' už se jedná o ztížení uplatnění, bolestného, či jiných věcí, pak budou předmětem dalšího zkoumání poté, co mezitímní rozhodnutí nabyde právní moci.

3. Proti mezitímnímu rozsudku i proti rozsudku doplňujícímu podal včasné odvolání žalovaný i vedlejší účastník.
4. Žalovaný ve svém odvolání uváděl, že nesouhlasí se závěrem soudu I. stupně, že odpovídá za škodu způsobenou žalobkyní, neboť má zato, že nenastala závada ve schůdnosti, tedy taková změna ve schůdnosti pozemní komunikace, kterou nemůže chodec v daném případě předvídat. Kromě toho žalovaný splnil veškeré povinnosti při udržování schůdnosti předmětné komunikace v souladu s plánem zimní údržby. Namítal rovněž, že soud I. stupně nezohlednil jeho námitku, že povaha zranění žalobkyně neodpovídá popisovanému úrazovému ději. V doplnění svého odvolání namítal, že ač soud I. stupně ve svém rozhodnutí uvádí, že při právním hodnocení vycházel ze zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích a nálezů Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 2315/15, je jeho rozhodnutí v přímém rozporu s těmito právními předpisy. Soud I. stupně žádným způsobem neodůvodnil, z jakého důvodu se přiklonil pouze k některým vybraným důkazům a k jiným, ač byly provedeny (např. výslechy svědků U ■ a M ■) nikoliv. Zcela upustil od toho, aby ve svém rozhodnutí svůj postup vedoucí k napadenému rozhodnutí náležitě objasnil a co ho k takovému nahodilému výběru důkazů vedlo. Z provedeného dokazování totiž dle přesvědčení žalovaného vyplývá, že žalobkyně naopak mohla předvídat závadu ve schůdnosti a předejít tak vzniku újmy a taktéž to, že žalovaný udělal vše pro to, aby zajistil bezpečný pohyb chodců po komunikaci v jeho vlastnictví. Soud I. stupně ve svém rozhodnutí pouze mechanicky aplikuje ustanovení zákona o pozemních komunikacích. Vůbec se nevypořádal s otázkou, zda na straně žalobkyně došlo ke splnění prevenční povinnosti chodce v zimním období. Žalovaný opakovaně poukazoval na skutečnost, že žalobkyně sama ve svém mailu ze dne 30. 1. 2018 uvedla: „V ne 18.-19. 12. 2016 byl vyhlášen celorepublikově kalamitní stav – stav náledí. 19. 12. 2016 jsem v časných ranních hodinách šla do práce, na zledovatělém chodníku /který nebyl vůbec ošetřen a patří do údržby města ■/ jsem po sjezdu na zámkové dlažbě uklouzla a dopadla jsem oběma koleny na zledovatělé dlažební kostky.“ Žalobkyně tak sama potvrdila a je zcela zjevné, že jí byl stav chodníků dobře znám a mohla tak nepochybně při zachování běžné míry průměrné rozumné a zkušené osoby předvídat výskyt námrazy, neboť věděla o kalamitním stavu a výskytu námrazy na chodnicích. V daném případě se proto nemohlo jednat o nepředvídatelnou změnu ve schůdnosti, kterou žalobkyně předvídat nemohla a žalovaný proto ani nemůže odpovídat za případnou vzniklou újmu. Svědek U ■ a svědkyně M ■ shodně uvedli, že ten den museli jít hodně opatrně. Žalovaný splnil všechny své povinnosti při udržování schůdnosti předmětného chodníku a odstraňování závad v jeho schůdnosti, a to v souladu s Plánem údržby přijatým dle ust. § 41 vyhl. Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1994 Sb. a v souladu s nařízením města ■ č. 5/2016. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhoval, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
5. Vedlejší účastník na straně žalovaného ve svém odvolání namítal, že v řízení před soudem I. stupně bylo provedenými důkazy prokázáno, že žalobkyně věděla o kalamitní situaci a výskytu námrazy na chodnicích. Byla si rovněž vědoma aktuálního stavu chodníku, což vplynulo i z její účastnické výpovědi. Rovněž z výpovědi svědků U ■ a M ■ vplynulo, že pouhým pohledem z okna zjistili, že je venku sníh a že povrch silnice a chodníků je přimrzlý. V daném případě se tak nemohlo jednat o změnu ve schůdnosti, kterou by žalobkyně nemohla předvídat. Žalobkyně tak mohla závadu ve schůdnosti předvídat a předejít tak vzniku újmy. I svědek U ■ vypověděl, že žalobkyně šla pomalu, drobnými krůčky a stejně jako oni měla problémy s chůzí. Kromě toho v rozsudku soudu I. stupně absentuje zdůvodnění, proč se soud I. stupně přiklonil k některým důkazům a k některým nikoliv. Rovněž on navrhoval, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

6. Žalobkyně ve svém vyjádření k odvolání uvedla, že podle jejího názoru soud prvního stupně dostatečně zjistil skutkový stav věci a tento i správně právně posoudil. Je zcela nepochybné, že žalobkyně uklouzla, když šla v ranních hodinách do práce, a to na chodníku, který je ve vlastnictví žalovaného a žalovaný tudíž odpovídá žalobkyni za škodu, která jí vznikla, ve smyslu ustanovení § 27 odst. 3 zákona č. 13/1997, o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je vlastník místní komunikace nebo chodníku povinen nahradit škody, jejichž příčinou byla závada ve schůdnosti chodníku, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, jejich důsledky zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit. Příčinou uklouznutí žalobkyně a následné škody byla závada ve schůdnosti, kdy v místě nájezdu pro kočárky na chodník, byl povrch kluzký, a žalobkyně tuto změnu ve schůdnosti nemohla předvídat ani přesto, že svůj pohyb přizpůsobila povětrnostní situaci a jejím důsledkům a dostala všem svým povinností, aby újmu předešla. Z výpovědi žalobkyně i svědků U ■■■ a M ■■■ bylo zjištěno, že žalobkyně použila pro cestu ze svého bydliště do zaměstnání nejbezpečnější a nejkratší trasu, šla velice opatrně, a tedy svou chůzi a její tempo přizpůsobila povětrnostním podmínkám, a měla obutou zimní obuv bez podpatku, s pevnou podrážkou a se vzorkem. Žalobkyně si tudíž počínala tak, aby svému úrazu předešla, když ve všech ohledech přizpůsobila způsob své chůze stavu chodníku v zimním období. Naproti tomu žalovaný, jako vlastník chodníku, nedodržel svou povinnost zajistit, aby chodník umožnil bezpečný pohyb chodců. Jak vyplynulo z výslechu svědka R ■■■, k zásahu zimní údržby došlo v ranních a dopoledních hodinách předešlého dne, a dále již nikoliv, ač žalovanému ničeho nebránilo v tom, aby v i v odpoledních hodinách dne předešlého, případně v ranních hodinách v pondělí, kdy mohl předpokládat pohyb chodců při cestě do zaměstnání, opakovaně provedl údržbu chodníků a komunikací. K argumentaci žalovaného, že žalobkyně byl stav chodníku znám, což žalovaný dovozuje z emailu žalobkyně ze dne 30.1.2018, je nutno uvést, že o vyhlášení celorepublikového kalamitního stavu se žalobkyně dozvěděla až následně po svém úrazu z internetových stránek města ■■■. Úraz se jí stal v časných ranních hodinách dne 19.12.2016, což bylo pondělí, a o víkend byla pouze doma, a tudíž stav chodníků jí v ranních hodinách znám nebyl, o kalamitním stavu a výskytu námrazy na chodnících tak nevěděla. Nehledě na to, že pokud by skutečně kalamitní stav byl i ve městě ■■■, bylo povinností žalovaného provádět údržbu silnic a chodníků, ovšem z výpovědi svědka R ■■■ vyplynulo, že toto nebylo nutné, neboť zásah zimní údržby byl prováděn pouze v předešlý den, a to pouze v dopoledních a ranních hodinách, a dne 19.12.2016, kdy došlo k úrazu žalobkyně, byl stav chodníků vyhodnocen jako nezávadný, žádná zimní údržba již prováděna nebyla. V průběhu řízení tak bylo zjištěno a prokázáno, že žalovaný rezignoval na svou povinnost udržovat chodník, kde k uklouznutí a následnému pádu žalobkyně došlo, ve stavu umožňujícím bezpečný pohyb chodců.
7. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (ust. § 10 odst. 1 občanského soudního řádu - dále jen o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno proti nepravomocnému rozsudku okresního soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (ust. § 204 odst. 1 o.s.ř.), že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř.), a že odvolatelem uplatněné skutečnosti lze podřadit pod dovolené odvolací důvody [ust. § 205 odst. 2 písm. b), e) a g) o.s.ř.], přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu uvedeném v ust. § 212, věta první o.s.ř. a ust. § 212a odst. 1 a 3 o.s.ř., jakož i řízení, které předcházelo jeho vyhlášení a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného a vedlejšího účastníka není odvoláním důvodným.
8. Odvolací soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 214 odst. 3 o.s.ř., když s rozhodnutím věci bez nařízení jednání účastníci souhlasili.
9. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobkyně se žalobou podanou u soudu I. stupně domáhala vydání rozhodnutí, jímž by soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni částku 2 541 154,50 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 14. 2. 2019 do zaplacení a dále platit měsíční rentu za ztrátu na výdělku ve výši 4 721 Kč. Svůj návrh odůvodnila tím, že dne 19. 12. 2016 cca v 6:30 hod ráno uklouzla a upadla na chodníku v ulici ■■■ v ■■■, ačkoliv šla opatrně a svou chůzi přizpůsobila stavu chodníku. Při pádu pak utrpěla taková poranění kolen, která si

vyžádala okamžitý převoz do nemocnice a operaci, dlouhodobé léčení, rehabilitaci a i přes toto všechno zanechal trvalé následky na zdraví žalobkyně. Žalobkyně byla hospitalizována v nemocnici u [redacted] v [redacted] od 19. 12. 2016 do 23. 12. 2016, pak byla hospitalizace z důvodu vánočních svátků přerušena a pokračovala od 2. 1. 2017 do 6. 1. 2017. Od 19. 12. 2016 do 2. 1. 2018 byla žalobkyně v pracovní neschopnosti a od 3. 1. 2018 jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně. Do 30. 4. 2017 měla žalobkyně aplikovány kolenní ortézy na obou dolních končetinách od třísel po kotníky a od 1. 5. 2017 jí byly aplikovány krátké kolenní ortézy, kdy se již mohla pohybovat za pomoci francouzských holí a to až do konce srpna 2017. Na bolestném tak požadovala částku 39 700,50 Kč, ztížení společenského uplatnění ve výši 1 000 000 Kč, náklady spojené s péčí o zdraví ve výši 1 852 Kč, náklady na dopravu ve výši 1 878 Kč, náklady na péči v době její bezmocnosti ve výši 527 030 Kč, náhradu ztrátu na výdělků ve výši 108 721 Kč v době pracovní neschopnosti a 61 373 Kč po skončení pracovní neschopnosti a v neposlední řadě též 800 000 Kč jakožto újmu na jejím přirozeném právu na zdraví a duševní pohodě. Měla za to, že žalovaný za újmu odpovídá, neboť zanedbal své povinnosti vyplývající z ustanovení § 27 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích ve zněních pozdějších předpisů a odpovídá tak za její vzniklou škodu, jejíž příčinou byla závada ve schůdnosti chodníku.

10. Žalovaný se žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí. Měl za to, že nenastala závada ve schůdnosti tak, jak ji má na mysli ustanovení § 27 odst. 3 zák. č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, tedy takovou změnu ve schůdnosti pozemní komunikace, kterou nemůže chodec předvídat při pohybu přizpůsobeném stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu a povětrnostní situaci a jejím důsledkům. Poukazoval na to, že v době 18. - 19. 12. 2016 byl celorepublikově vyhlášen kalamitní stav – stav náledí, tudíž byl žalobkyni stav pozemních komunikacích znám, a proto se nemohlo jednat o nepředvídatelnou změnu ve schůdnosti. Měl zato, že splnil všechny své povinnosti při udržování schůdnosti předmětného chodníku a odstraňování závad ve schůdnosti, a to prostřednictvím společnosti T [redacted] s [redacted], s.r.o., v souladu s plánem zimní údržby přijatým v souladu s nařízením Města [redacted].
11. Na straně žalované vstoupila do řízení Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, jakožto pojistitel žalovaného, a podpořila v argumentaci žalovaného.
12. Soud prvního stupně vyšel po provedeném dokazování ze zjištěného skutkového stavu, že žalobkyně dne 19.12.2016 ráno v 6:10 či v 6:15 jako obvykle vyrazila ze svého domova do zaměstnání, přičemž vyšla z ulice [redacted], dále šla kolem [redacted], kde přešla ulici, dále kolem [redacted] a kolem [redacted], prošla ulicí [redacted], vyšla do [redacted] ulice, kde scházela menší svah bez jakýchkoliv problémů, dále šla pak k prodejně [redacted] v [redacted] ulici, kde přecházela ulici směrem k prodejně [redacted] a dále pak po chodníku k ulici [redacted] šla kolem domu dále směrem k Obchodnímu domu [redacted], a to z toho důvodu, že druhá strana chodníku byla uzavřena kvůli stavbě. Následně došla až k místu, kde se chodník stýká s vjezdem na parkoviště a v místě příjezdu či nájezdu pro kočárky jí podklouzly nohy a ona upadla na obě kolena. Po celou dobu se snažila jít opatrně a než došla na místo nehody, nezaznamenala žádný větší problém ve schůdnosti chodníku. Na chodníku nebyla žádná souvislá vrstva ledu, malá vrstva sněhu byla většinou umetená, či ušlapaná. V místě sjezdu pro kočárky jí pak ujela pravá noha směrem dopředu a začala padat směrem dozadu, upadla na zadek a nohy zůstaly pod ní, tudíž dopadla na obě kolena. V této situaci jí pak pomohli kolemjdoucí svědci, kteří přivolali též pomoc v podobě RZS, protože sama nemohla vstát kvůli bolestem. Nahmatala si, že má utržené obě česky a vytažené do půl stehén. I do sanitky jí poté nakládali s pokrčenými nohama, protože je nešlo narovnat. Chodník ve [redacted] ulici nevnímala jako namrzlý. Svědci Bc. R [redacted] U [redacted] a Mgr. V [redacted] M [redacted], kteří žalobkyni pomohli jako první, protože byli nejbližší, popisovali to ráno jako chladné, chodníky jako velmi kluzké s tím, že se po nich v zásadě nedalo jít normálním způsobem, ale spíše klouzavými pohyby a s velkou mírou opatrnosti. Údajně si měli všimnout, především pak svědek U [redacted], paní žalobkyně s tím, že i ta to měla problémy s chůzí. Vyšli totiž z pasáže v ulici [redacted] a šli směrem k [redacted] náměstí. Následně šli do [redacted] ulice a šli směrem na

velké parkoviště v [REDACTED], odkud chtěli pokračovat autem. Na rozdíl od žalobkyně šli po levém chodníku, až k místu, kde byla uzávěra chodníku, a bylo nutné přejít na druhou stranu, po které šla právě žalobkyně. Její pád přímo neviděli a uviděli ji, jak klečí na kolenou, následně k ní došli a snažili se jí pomoci. Stav chodníku popsali jako na krajích chodníku větší vrstva sněhu, uprostřed sešlapaný sníh, led a občas prokukující nějaká zámková dlažba. Z vyjádření Technických služeb města [REDACTED] k úrazu paní S [REDACTED] soud I. stupně zjistil, že technické služby provádí zimní údržbu standardně v souladu s vyhl. č. 104/1997 Sb. a v souladu se schváleným plánem zimní údržby radou města [REDACTED]. V daném případě byl dne 18. 12. 2016 od 4:00 hodin ráno do 11:00 hodin odpoledne prováděn kompletní zásah po celém městě a v následujících denních i nočních hodinách byla situace průběžně monitorována až do 23. 12. 2016, kdy se situace zhoršila a v 6:00 hodin ráno tohoto dne opět technické služby vyjely s technikou na další zásah. Mezi provedenými zásahy byl dostatek časového prostoru pro případné zopakování údržby, ale dle průběžných kontrol byl stav komunikací chodníku hodnocen po celou dobu jako adekvátní v dané situaci a bez potřeby opakovaného zásahu s tím, že úkolem zimní údržby je zmírnění závad povětrnostními vlivy ve sjízdnosti a schůdnosti, nikoliv jejich úplné odstranění, a proto uživatelé místních komunikací mají za povinnost přizpůsobit své vybavení a pohyb dané situace. Toto potvrdil jako svědek ředitel Technických služeb s tím, že k zásahu technické služby vyjžděli dva dny před škodnou událostí a asi týden poté, neboť v mezidobí bylo zjištěno, že není žádného dalšího zásahu potřeba. Vyhodnocení, zda je třeba zásahu, či není, provádí vždy jeden technik, který kvůli tomu má službu. Ten pak namátkově kontroluje město jednak projížděkami a pochůzkami a stanovuje, zda je třeba zásahu techniky či nikoliv. Vzhledem k tomu, že technik žádné závady ve schůdnosti ani sjízdnosti neshledal, se žádné zásahy nedělaly. Stav počasí přitom vyplýval z deníku údržby. Pokud svědek nahlížel do fotografií z místa nehody, vyhodnotil chodník jako uklizený, nevyžadující zásah techniky, zda byl namrzlý, z fotografie poznat není, ale pokud technik vyhodnotil, že není třeba zásahu, byly chodníky čisté. Svědek dále uvedl, že pokud se provádí zásah posypovou solí, tak ta zabírá až do - 8 C. Solný posyp vydrží někdy týden jindy méně, v závislosti na tom, jaké je počasí. Pokud sůl odplaví voda, je třeba nasolit znovu. Z internetové zprávy Technických služeb [REDACTED] z 18. 12. 2016 vyplývá, že technické služby dne 18. 12. 2016 upozorňovali všechny občany a návštěvníky, že v ranních hodinách se ve městě vyskytlo náledí a nabádalo ke zvýšené opatrnosti s tím, že veškerá technika a zaměstnanci zimní údržby jsou v terénu.

13. Z doplňujících informací technických služeb vzal soud I. stupně za prokázané, že technik, který tehdy měl obhlídku a město na starosti byl P [REDACTED] F [REDACTED], který v současné době u technických služeb nepracuje a je v důchodu. Zásah na chodnicích v ulici [REDACTED] pak prováděl řidič Z [REDACTED] K [REDACTED] na malotraktoru od 4:00 hodin ráno do 10:00 hodin dopoledne dne 18. 12. 2016 s tím, že prováděl posyp chodníků kvůli dešti a náledí. Z listin rovněž vyplývá trasa údržby stanovená pro malotraktor 1 v daný den s tím, že pod bodem 5 je též uvedena [REDACTED] ulice a ze záznamu řízení vozidla vyplývá, že 18. 12. 2016 od 4:00 hodin ráno do 10:00 hodin dopoledne jezdil řidič K [REDACTED] s malotraktorem a ten den měl najet 5 km. Z přehledu teplot pro měsíc prosinec roku 2016 vyplývá, že dne 18. 12. 2016 se teplota pohybovala od -3 do 1 C, dne 19. 12. 2016 od 0 do 2 C nad nulou. Z plánu zimní údržby místních komunikací Technických služeb [REDACTED] zimního období 2016 a 2017 vzal soud I. stupně za prokázané, že údržba na místních komunikacích v [REDACTED] by měla být prováděna především odklizením sněhu mechanickými prostředky, dále pak zdrsňováním náledí nebo provozem ujetých sněhových vrstev inertními posypovými materiály, dále používáním chemických posypových materiálů a v neposlední řadě též ručním úklidem sněhu a ručním posypem s tím, že za organizaci a výkon zimní údržby odpovídá ředitel [REDACTED] a odpovědným pracovníkem řediteli za denní odstraňování závad nesjízdnosti a schůdnosti, vyvolaných zimními podmínkami je vedoucí střediska čištění města pan [REDACTED]. Dále z plánu vyplývá, že dle plánu zimní údržby se ulice [REDACTED], jakožto místní komunikace nalézá v režimu B, což znamená důležitost, kdy by měly být odstraněny závady ve schůdnosti do 24 hodin s tím, že úklid sněhu se provádí malotraktorem s tažnou radlicí nebo magmou s radlicí, sypaním a zdrsňováním. V případě potřeby bude zásah na místních komunikacích a chodnicích i vícekrát za

den. Chodníky se mají udržovat též posypovou solí. Plán zimní údržby byl schválen Radou města 13. 10. 2016. Z nařízení města [REDAKCE] č. [REDAKCE] stanovuje, že zimní údržba se provádí podle plánu zimní údržby, a to v časových lhůtách stanovených plánem a de facto koresponduje se zimním plánem údržby, který byl schválen Radou města. Plán zimní údržby je zároveň přílohou nařízení.

14. Dopisem podaným na podatelně města [REDAKCE] 9. 1. 2017 žalobkyně nahlásila úraz, který se jí dne 19. 12. 2016 stal na chodníku v ulici [REDAKCE] a kvůli němuž podstoupila následující den operaci obou kolen. Dopisem z 5. 1. 2018 oznámil žalovaný žalobkyni předání škodné události k řešení své pojišťovně Kooperativa pojišťovna, a. s. a vyzval žalobkyni k zaslání doplňujících dokumentů. Z předložených fotografií z onoho data a místa vzal soud I. stupně za prokázané, že místo podklouznutí žalobkyně bylo na chodníku v ulici [REDAKCE] v místě sjezdu či nájezdu pro kočárky, kde chodník kříží vjezd na parkoviště z dlažebních kostek. Chodník je z betonové zámkové dlažby a obrubníky chodníku jsou rovněž betonové. Na chodníku leží zbytky ušlapaného sněhového poprašku a v místech, která nejsou hojně užívaná k chůzi, je poprašek sněhu nesešlapaný. Z dopisu z 21. 8. 2018 vzal soud I. stupně za prokázané, že žalobkyně se prostřednictvím své právní zástupkyně obrátila na starostu města s výzvou k úhradě škody, která jí v souvislosti s pádem na chodníku vznikla, a to v celkové výši 1 466 112 Kč. Na tuto výzvu žalovaný reagoval prostřednictvím svého právního zástupce dne 29. 8. 2018 tak, že uplatněný nárok neuznává, neboť neodpovídá za vznik škody.
15. Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovými závěry soudu prvního stupně, včetně toho, že chodník nebyl v místě pádu žalobkyně řádně uklizen a ošetřen a na tato skutková zjištění pro stručnost odkazuje. Postupuje tak v souladu s usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 11. 2011, sp. zn. 29 Cdo 3450/2011, podle něhož vychází-li potvrzující rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé z týchž skutkových a právních závěrů jako rozhodnutí soudu I. stupně ve věci samé, pak se požadavkům kladeným na obsah odůvodnění takového rozhodnutí odvolacího soudu ustanovením § 157 odst. 2 o.s.ř. nikterak neprotiví, jestliže odvolací soud (byť i v reakci na námítky odvolatele) omezí své závěry na prosté přitakání správnosti skutkových závěrů a právního posouzení věci soudem I. stupně. To je dáno charakterem (postavením) odvolacího soudu, jenž plní roli přezkumné instance a nebuduje svá rozhodnutí „na zelené louce“ a bez vazby na argumentaci soudu I. stupně. Základní skutková zjištění soudu I. stupně jsou stručně shrnuta shora.
16. Pokud žalovaný namítal, že soud I. stupně vycházel při svém rozhodnutí z některých důkazů a z některých nikoliv, aniž toto náležitě zdůvodnil, pak tuto námítku nepovažuje odvolací soud za důvodnou. Je pravdou, že některé důkazy v řízení provedené byly do značné míry protichůdné, jak ostatně uvádí i soud I. stupně ve svém rozhodnutí s tím, že se rozhodl vycházet z výpovědi svědka R [REDAKCE], správy technických služeb, fotografiích pořízených na místě, výpovědi žalobkyně. I když soud I. stupně přímo neuvedl, proč se rozhodl vycházet z těchto důkazů, z textu a obsahu rozhodnutí vyplývá, že se tak rozhodl proto, že všechny tyto důkazy spolu korespondovaly na rozdíl od výpovědi svědků Bc. U [REDAKCE] a Mgr. M [REDAKCE], které se, i když pouze částečně, odlišovaly a zůstaly tak osamoceny. To vyplývá i z toho, že soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že jak žalobkyně, tak i svědek R [REDAKCE] a veškeré listinné důkazy předložené též žalovaným vypovídají o tom, že v konkrétní den a danou hodinu byl stav na chodnicích ve městě [REDAKCE] stabilizovaný a schůdný. Pokud jmenovaní svědci vypovídali o schůdnosti chodníků poněkud odlišně, pak to lze přičítat i tomu, že šli po poněkud jiné trase, než žalobkyně, když na stranu, po které žalobkyně šla, přecházeli až v místě, kde končil chodník a začínala stavba.
17. Soud I. stupně správně hodnotil věc i po právní stránce, když ji posuzoval dle příslušných ustanovení zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění. Na věc je zapotřebí aplikovat i příslušná ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen občanský zákoník).

18. Podle ustanovení § 26 odst. 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, se závadou ve schůdnosti pro účely tohoto zákona rozumí taková změna ve schůdnosti pozemní komunikace, kterou nemůže chodec předvídat při pohybu přizpůsobeném stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.
19. Podle ustanovení § 27 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, je vlastník místní komunikace nebo chodníku je povinen nahradit škody, jejichž příčinou byla závada ve schůdnosti chodníku, místní komunikace nebo průjezdního úseku silnice, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit.
20. Podle ustanovení § 2918 občanského zákoníku vznikla-li škoda nebo zvětšila-li se také následkem okolností, které se přičítají poškozenému, povinnost škůdce nahradit škodu se poměrně sníží. Podílejí-li se však okolnosti, které jdou k tíži jedné či druhé strany, na škodě jen zanedbatelným způsobem, škoda se nedělí.
21. Dle výkladu Ústavního soudu České republiky, obsaženého v nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 2315/15, dává zákon chodcům povinnost přizpůsobit se stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu chodníku a chodci mají povinnost obecně usilovat o to, aby jim újma nevznikla. Takové situaci musí rovněž přizpůsobit, např. svou obuv. Obce pak mají povinnost zajistit, aby chodníky umožňovaly bezpečný pohyb chodců, a je třeba posoudit, nakolik ke vzniku újmy přispěl sám chodec tím, že nedostal své povinnosti přizpůsobit se okolnostem a předejít vzniku újmy a nakolik vlastník komunikace porušil svou povinnost umožnit chodcům bezpečný pohyb na chodnicích. Ústavní soud za ústavně nekonformní označil judikaturu Nejvyššího soudu České republiky, pokud dospívá k závěru, že jen nepředvídatelná změna schůdnosti zakládá odpovědnost dle § 26 odst. 7 zákona o pozemních komunikacích, když důraz na použití slova „předvídat“ nesleduje žádný legitimní cíl a nemá racionální zdůvodnění. Pokud tedy soud prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje na toto rozhodnutí Ústavního soudu České republiky, je jeho postup zcela správný.
22. Odvolací soud se při zkoumání odpovědnosti žalovaného zaměřil na to, zda žalovaný dostal své povinnosti zajistit bezpečný pohyb chodců. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že žalovaný této své povinnosti nedostál. Dle plánu zimní údržby města [redacted] se ulice [redacted], jakožto místní komunikace nalézá v režimu [redacted], což znamená důležitost, kdy by měly být odstraněny závady ve schůdnosti do 24 hodin s tím, že úklid sněhu se provádí malotraktorem s tažnou radlicí nebo magmou s radlicí, sypáním a zdrsňováním. V případě potřeby měl být zásah na místních komunikacích a chodnicích i vícekrát za den. Chodníky se mají udržovat též posypovou solí. Z přehledu teplot pro měsíc prosinec roku 2016 vyplývá, že dne 18. 12. 2016 se teplota pohybovala od -3 do 1 C, dne 19. 12. 2016 od 0 do 2 C nad nulou. Dne 19. 12. 2016 bylo zataženo beze srážek, srážky byly pozorovány předcházejícího dne ve formě mrznoucího deště, mrholení a sněžení. V daném případě byl dne 18. 12. 2016 od 4:00 hodin ráno do 11:00 hodin odpoledne prováděn kompletní zásah po celém městě a v následujících denních i nočních hodinách byla situace průběžně monitorována až do 23. 12. 2016, kdy se situace zhoršila a v 6:00 hodin ráno tohoto dne opět technické služby vyjely s technikou na další zásah. Mezitím k žádné opakované údržbě nedošlo. K pádu žalobkyně došlo kolem 6.15 hod. dne 19.12.2016. V místě, kde k tomu došlo, tedy v místě nájezdu pro kočárky, byl chodník zledovatělý, jak bylo zjištěno nejen z výpovědi žalobkyně, ale i svědků Bc. U [redacted] a Mgr. M [redacted], ale i z připojených fotografií, které pořídil svědek Bc. U [redacted]. Přestože v době 18. - 19. 12. 2016 byl celorepublikově vyhlášen kalamitní stav – stav náledí, žalovaný, respektive technické služby, upravovaly schůdnost chodníků naposledy dne 18.12.2016 ráno, což je nedostatečné. I když se obecně technikovi technických služeb jevil stav chodníků jako schůdný, jistě existovala místa, kde tomu tak nebylo a bylo na žalovaném, aby minimálně kritická místa překontroloval a případně upravil. Ostatně o špatném stavu některých chodníků vypověděli i svědci Bc. U [redacted] a Mgr. M [redacted]. O jejich úpravu se však žalovaný po celý zbytek dne 18.12.2016,

ale ani v ranních hodinách dne 19.12.2016, kdy lze předpokládat problémy, ani nepokusil, což ostatně sám potvrdil.

23. Po provedeném dokazování nelze uzavřít, že by žalovaný dostal své povinnosti udržovat chodník v takovém stavu, aby umožnil bezpečný pohyb chodců. Žalovaný jako vlastník komunikace nese odpovědnost za škody, jejichž příčinou byla závada ve schůdnosti chodníku (§ 27 odst. 3 zákona č. 17/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění). Svě odpovědnosti by se totiž mohl zprostit, pouze pokud by prokázal, že nebylo v mezích jeho možností závadu odstranit, respektive u závady způsobené povětrnostní situací takovou závadu zmírnit (§ 26 odst. 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění). Žalovaný však netvrdí a ani neprokazuje žádnou skutečnost, která by ho zprostit odpovědnosti mohla a mohla by odůvodnit, proč k úklidu chodníku nepřistoupil a ani upozornění o neprovedené údržbě na předmětnou komunikaci neumístil. S ohledem na změnu judikatury již není podstatná ta skutečnost, zda k pádu dojde na zasněžené komunikaci nebo na zledovatělém povrchu pokrytém sněhem. V dané věci je příčinou pádu žalobkyně a vzniku škody závada ve schůdnosti, za kterou je odpovědný žalovaný, který se své odpovědnosti nezprostil.
24. Odvolací soud se dále v souladu s ustanovením § 2918 občanského zákoníku zabýval mírou spoluúčasti žalobkyně na vzniklé škodě, když posouzení spoluzavinění poškozené na vzniklé škodě provádí soud z úřední povinnosti, neboť v rozsahu spoluzavinění není dána příčinná souvislost mezi jednáním škůdce a vzniklou škodou.
25. Žalovaná nemůže být odpovědná v celém rozsahu za vzniklou škodu, pokud by jednou z příčin vzniku škody, popř. zvětšení jejího rozsahu, bylo jednání poškozeného. Předpokladem vlastní odpovědnosti poškozeného za vzniklou škodu není zavinění ve smyslu úmyslu či nedbalosti a nemusí se u něj jednat ani o jednání protiprávní. Veškeré okolnosti, které na jeho straně vedly ke vzniku škody, se mu přičítají jako jeho účast na škodě. Zásadně platí, že v rozsahu, v jakém byla škoda způsobena samotným poškozeným, není dána odpovědnost škůdce. Chybí totiž jeden ze základních předpokladů odpovědnosti za škodu, a to příčinná souvislost mezi vznikem škody a protiprávním jednáním škůdce.
26. Žalobkyně mohla jako chodkyně předvídat s ohledem na roční období, zjištěnou teplotní a povětrnostní situaci zvýšené nároky na bezpečnou chůzi, nemohla však předvídat, že v některém místě chodník nebude uklizen. Nadto náleží v konkrétním místě nemusí být pro chodce na první pohled patrné. Tak tomu bylo i při pádu žalobkyně. Požadavek na volbu vhodné trasy je třeba vztahovat k cíli, k němuž žalobkyně směřovala, tedy dostat se do zaměstnání. Nelze po žalobkyni požadovat, aby se vrátila a hledala jinou, snad uklizenou cestu, pokud se dostala do bodu, kde chodník dále uklizen nebyl, neboť nejde o volbu, ale hledání vhodné cesty. Žalobkyně k cestě do svého zaměstnání zvolila tu nejkratší a nejbezpečnější cestu s nejmenším převýšením, která připadala v úvahu. Žalobkyně dle svého tvrzení, ale i podle výpovědi svědků, měla zimní obuv bez podpatku, s pevnou podrážkou a vzorkem. Šla pomalu, malými krůčky, tudíž opatrně. Prošla poměrně dlouhou trasu bez problémů, nemohla tudíž předvídat, že v místě, kde upadla, bude chodník neschůdný. Vynaložila tak náležitou míru opatrnosti, aby ke škodě nedošlo. Ani odvolací soud tak neshledal spoluodpovědnost žalobkyně za vzniklou škodu. Pokud žalovaný namítal, že povaha zranění žalobkyně neodpovídá popisovanému úrazovému ději, pak ani s touto námitkou odvolací soud nesouhlasí, když žalobkyně popsala, jak k pádu došlo a z jakého důvodu dopadla na kolena. Ostatně i k rozsahu poranění v důsledku předmětného úrazu bude prováděno další dokazování.
27. Žalovaný porušil svou povinnost dle § 26 odst. 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, zajistit bezpečný pohyb chodců. V příčinné souvislosti s tímto porušením jeho povinnosti došlo ke vzniku újmy na zdraví žalobkyně, která utrpěla taková poranění kolen, která si vyžádala okamžitý převoz do nemocnice a operaci, dlouhodobé léčení,

rehabilitaci a i přes toto všechno úraz zanechal trvalé následky na zdraví žalobkyně. Žalovaný je za vzniklou škodu výlučně odpovědný. Výše nároku žalobkyně bude řešena v dalším řízení.

28. Odvolací soud tedy ze shora uvedených důvodů rozhodnutí soudu prvního stupně v napadeném rozsahu jako věcně správné dle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.
29. O náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí ve věci (§ 151 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, když přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud.

Praha 21. prosince 2020

JUDr. Hana L o j k á s k o v á, v.r.
předsedkyně senátu